

Inventaris van het archief van L.F. Duymaer van Twist

Levensjaren 1865-1961 (1892-1946)

Samengesteld door J.M. Nieuwenhuisen

Historisch Documentatiecentrum voor het
Nederlands Protestantisme (1800-heden)
Vrije Universiteit Amsterdam
De Boelelaan 1105
1081 HV Amsterdam

Collectie nummer: 83
Februari 1989

Inleiding

L.F. Duymaer van Twist (1865-1961)

Lodewijk Franciscus Duymaer van Twist, Tweede-Kamerlid voor de Antirevolutionaire partij, werd op 9 november 1865 te 's-Gravenhage geboren. Na zijn examen aan de H.B.S. ging hij een vrijwillige verbintenis aan als adspirant-onderofficier bij de infanterie. Vier jaar later deed hij met succes toelatingsexamen voor de hoofdcursus te Kampen en in 1889 werd hij als tweede luitenant beëdigd. In 1924 verliet Duymaer van Twist de militaire dienst als generaal-majoor titulair der infanterie. In 1930 werd hij luitenant-generaal titulair buiten dienst. Hij was echter lang op non-actief, doordat hij al vroeg een politieke loopbaan koos.

In 1897 stelde namelijk Gouda hem kandidaat voor het lidmaatschap van de Tweede Kamer. Bij de verkiezingen van dat jaar moest hij het evenwel afleggen tegen de oud-liberaal Graaf Van Bylandt. In 1901 wilden zijn Goudse geestverwanten opnieuw een poging wagen, maar op advies van Kuyper werd Duymaer van Twist kandidaat gesteld in het district Steenwijk. Voor deze plaats kwam hij dat jaar in de Tweede Kamer. Tot 1946 heeft hij het lidmaatschap vervuld.

In die functie onderscheidde hij zich in het bijzonder als militair specialist. Ook buiten de Kamer was hij op dit gebied actief. Van de Nationale Christen Officieren Vereniging was hij medeoprichter, tot 1950 voorzitter en daarna ere-voorzitter. Grote bekendheid verwierf Duymaer van Twist ook als medeoprichter en leider van de Bijzondere Vrijwillige Landstorm en later als bestuurslid van het nationale instituut Steun Wettig Gezag.

Zowel in de Tweede Kamer als daarbuiten kwam Duymaer van Twist tevens op voor de belangen van de vissers en schippers; hij was jarenlang voorzitter van de Ned. Prot. Chr. Schippersbond en van de Zuiderzeevissersbond.

In zijn partij vervulde Duymaer van Twist een vooraanstaande rol. Van het Centraal Comité van Anti-Revolutionaire Kiesverenigingen was hij sinds 1909 lid en sinds 1946 erelid. Tientallen jaren was hij ook penningmeester van de partij. Dit was hij geworden op voordracht van Kuyper. Met hem hield hij in de jaren omstreeks 1910 niet alleen zakelijk-politieke, maar eveneens nauwe persoonlijke betrekkingen.

Ook op lokaal niveau was Duymaer van Twist politiek actief. In 's-Gravenhage maakte hij deel uit van het bestuur van de plaatselijke A.R. Kiesvereniging en was hij twintig jaar lid van de gemeenteraad.

Duymaer van Twist was lid van de Nederlandse Hervormde Kerk. Hij behoorde tot de oprichters van de Gereformeerde Bond en was daarvan tot kort voor zijn overlijden vice-voorzitter.

Voorts was hij vele jaren onder meer hoofdbestuurslid van de Vereniging tot bevordering van de homeopatie in Nederland.

Op 7 augustus 1961 overleed L.F. Duymaer van Twist te 's-Gravenhage. Hij werd op 11 augustus begraven in Scheveningen onder grote belangstelling.

Over het archief

Het archief geeft een zeer gebrekkig beeld van het leven en werk van L.F. Duymaer van Twist. Het bestaat voornamelijk uit voor-oorlogse correspondentie en stukken die hij heeft ontvangen als lid van de A.R. Tweede-Kamerclub, het Centraal Comité van A.R. Kiesverenigingen en de A.R. Kiesverenigingdistrict 2 n 's-Gravenhage.

Duymaer van Twist heeft veel krantenknipsels bewaard over uiteenlopende zaken. Deze zijn ingedeeld in de rubriek 'Documentatie'. De knipsels over verschillende onderwerpen zijn chronologisch geordend, de knipsels over personen alfabetisch. Aan het slot van deze rubriek zijn enige stukken opgenomen die afkomstig zijn van dhr. Boulogne.

Bij de inventaris is een register op afzender van brieven gevoegd. Deze brieven (inventarisnummer 1) zijn chronologisch geordend. Een groot gedeelte van de persoonlijke stukken van hem en van de familie zijn nog in het bezit van de familie.

Het Historisch Documentatiecentrum heeft een portret van L.F. Duymaer van Twist in generaals-uniform in bruikleen gekregen van de familie.

Deze inventaris werd geschreven in het kader van een stage bij het Historische Documentatiecentrum voor het Nederlands Protestantisme (1800-heden).

J.M. Nieuwenhuisen
februari 1989/augustus 1990

Plaatsingslijst

Persoonlijke stukken

Correspondentie

- 1 Brieven, 1891-1926.
1 omslag
NB. alfabetisch register zie bijlage 1

Functies in de A.R. Partij

- 2 Stukken inzake A.R. Kiesvereniging -District 2 -'s
Gravenhage, 1940-1941.
1 omslag

Stukken ontvangen als lid van het Centraal Comité van A.R. Kiesverenigingen.

- 3 Circulaire betreffende financiën A.R. Partij, 1912.
1 omslag
- 4 Circulaire betreffende jubileum dr. A. Kuyper als redacteur van
de Standaard, 1912.
1 stuk
- 5 Afschriften van correspondentie tussen het Centraal Comité en
prof. dr J. Severijn, 1935-1936.
1 omslag
- 6 Afschriften van correspondentie tussen het Centraal Comité en
Prof. dr. H. Visscher, 1927-1928.
1 omslag

Stukken m.b.t. het lidmaatschap van de A.R. Tweede-Kamerclub.

- 7 Stukken inzake H. Visscher, 1914-1936.
1 omslag
- 8-10 Overige stukken, 1909-1937.
3 omslagen

Documentatie

Onderwerpen

- 11 Verkiezingspamfletten, 1891-1925.
1 omslag
- 12 Krantenknipsels betreffende de A.R.P., 1899-1940.
1 omslag

- 13 Krantenknipsels betreffende de C.H.U., 1902-1940.
1 pak
- 14 Circulaire Boerengeneraals met begeleidende brief, 1902.
1 omslag
- 15 Pamfletten betreffende de spoorwegstaking, 1903.
1 omslag
- 16 Algemeen Handelsblad, 1 maart 1904.
1 stuk
- 17 Rekening en verantwoording der contributie van de A.R.
kiesvereniging Doetinchem over het jaar 1909.
1 stuk
- 18 Toespraak namens het comité voor de aanbidding van de
stichtingsoorkonde van een Kuiper-katheder aan de Vrije
Universiteit, door A.W.F. Idenburg, 1917.
1 stuk
- 19 Krantenknipsels betreffende de kabinetscrisis naar aanleiding
van de verwerping van de vlootwet.
1 omslag
- 20 Krantenknipsels betreffende het Réveil, 1926.
1 omslag
- 21 Circulaire van Colijn betreffende Calvinistencongres, 1928.
1 stuk
- 22 Kanselboodschap Algemene Synode Ned. Hervormde Kerk
betreffende optreden bezettende macht, 1943.
1 stuk
- 23 Krantenknipsels betreffende de Indië-kwestie, 1945-1946.
1 omslag
- 24 Aantekeningen over de relatie tussen de A.R.P. en de C.H.U.,
z.d.
1 omslag
- 25 Aantekeningen over de steunplicht, z.d.
1 omslag
- 26 'De christelijke grondslagen der samenleving', tekst van een
lezing of artikel, niet ondertekend, z.d.
1 omslag
- Personen**
- 27 Krantenfoto's en caricaturen, 1903-1935.
1 omslag

- 28-48 Kranteknipsels, 1903-1937.
 21 omslagen
 28 Aalberse, 1937.39 Idenburg, 1910-1916.
 29 Bilderdijk, 1926.40 Keuchenius, 1925.
 30 Van der Bruggen, 1924.41 dr. A. Kuyper, 1904-1926.
 31 Calvijn, 1908-1936.42 Lohman, 1910-1924.
 32 Colijn, 1915-1935.43 dr. J.A. Nederbragt, 1915.
 33 Da Costa, 1903-1921.44 Willem van Oranje, 1932.
 34 Elout van Soeterwoude, 1906.45 Talma, 1914-1929.
 35 Fabius, 1907.46 Thorbecke, 1903.
 36 Groen van Prinsterer, 1899-1941.47 Prof. dr. H. Visscher,
 1909-1940.
 37 Hugo de Groot, 1921.48 Van der Voort van Zijp, 1925.
 38 ds. Hofstede, 1935.

Stukken afkomstig van dhr. Boulogne

- 49 Krantenknipsels betreffende het overlijden van Duymaer van
 Twist, 1961.
 1 omslag
- 50 Krantenknipsels betreffende de revolutiepoging in 1918, 1968.
 1 omslag

Nagekomen 2007 [herkomst onbekend]

Gedrukte plaat met fotocollage ter gelegenheid van de
 zeventigste verjaardag van Duymaer van Twist, [1935]
 Opgenomen in collectie 193, doos 3.

Bijlage bij inventarisnummer 1

alfabetische index op afzenders

Asch van Wijck, H.W. van, 10 jul 1908.

Bavinck, H. , 22 nov 1917.

Borch van Verwolde, van der , 20 okt 1913.

Brummelkamp, A.S., 1 jun 1891.

Bylandt, mr. T. Graaf van, 11 nov 1891, 13 mei 1893, 17 jun 1893.

Commandant van het vijfde bataljon, vierde regiment infanterie, 28 jul 1891.

Colijn, H., z.d.

Dedem, A. van, 3 jul 1913.

Fabius, G.C.A., 20 apr 1919.

Hangelbroek, J. en J., 10 feb 1913. N.B. gericht aan A. Kuyper

Havelaar, J.P., 20 mei 1893.

Heeckeren, van, 15 jul 1913.

Heemskerk, mr. Th., 12 apr 1926.

Idenburg, A.W.F., 31 jul 1909, 24 okt 1923.

Kuyper, dr. A., 28 feb 1909, sep 1909, 12 sep 1910, 3 jun 1913, 2 mei 1914,

N.N., 20 jun 1913, 2 jan 1914.

Pierson, H., mei 1911.

Roëll, 1912.

Schot, C.C., 20 mei 1913.

Seret, 16 nov 1891.

Talma, A.S., 6 sep 1911, 3 nov 1913.

Voorzitter van de Centrale A.R. Kiesvereniging in het district Oostburg
(Koelmans), 25 maa 1913.

Wassenaer van Catwijck, van, 4 nov 1891.